

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jany Novákové a soudců Mgr. Gabriely Vršanské a JUDr. Radima Pastrňáka, Ph.D., ve věci

žalobce:

bytem [redacted]
zastoupený advokátkou JUDr. Kristinou Škampovou
sídlem Pellicova 8a, 602 00 Brno

proti

žalovaným:

1. [redacted]
bytem [redacted]
2. [redacted]
by [redacted]
oba zastoupení advokátem Mgr. Janem Špačkem
sídlem Revoluční 762/13, 110 00 Praha 1

o rušenou držbu, o odvolání žalovaných proti usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 2. 11. 2018, č. j. 33 C 412/2018-14

takto:

- I. Usnesení okresního soudu se ve výroku II., o nákladech řízení, **mění** potud, že částka náhrady nákladů řízení činí 9 356 Kč; jinak se v tomto výroku **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením okresní soud rozhodl o tom, že žalovaní jsou povinni zdržet se rušení žalobcovy držby práva vlastnického ke garáži na pozemku p. č. [redacted] a (v usnesení vyjmenovaných) movitých věcí uvedených v seznamu ze dne 7. 9. 2018, zdržet se jakéhokoli zamezování a omezování žalobce v přístupu do garáže na pozemku p. č. [redacted] a obnovit původní stav pokojného užívání garáže na pozemku p. č. [redacted] a uvedených movitých věcí (výrok I.). Ve výroku II. usnesení pak okresní soud zavázal žalované k povinnosti zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 8 600 Kč, do tří dnů od právní moci usnesení. Usnesení odůvodnil tím, že žalobce byl držitelem vlastnického práva ke garáži na pozemku p. č. [redacted] („garáž“) a k movitým věcem [jako např. 3 televizory, 2 rádia, 2 reproduktory, 8 pneumatik, 14 kol od auta, 1 set top box a další – v usnesení vyjmenované movité věci („movité věci“)], před zásahem žalovaných dne 7. 9. 2018 toto vlastnické právo pro sebe pokojně vykonával. E-mailem [redacted] dresovaným zástupkyni žalobce dne 10. 10. 2018 ve spojení s Protokolem ze dne 7. 9. 2018 žalovaní žalobce informovali, že garáž zpřístupnili a movité věci vyklidili. Takové jednání okresní soud vyhodnotil jako rozporné s ustanoveními § 1375 a § 1397 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (o. z.) a uvedl, že legální postup upravuje ustanovení § 1040 odst. 1 o. z., dle něhož, kdo věc neprávem zadržuje, může být vlastníkem žalován, aby ji vydal. Jiný postup je podle okresního soudu nutné považovat za svémocný zásah do pokojné držby. Jelikož žalobce podal žalobu na ochranu držby v zákonné prekluzivní lhůtě,

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Sulovská.

okresní soud žalobě vyhověl. Výrok II. o nákladech řízení odůvodnil okresní soud tím, že rozhodoval podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a je to úspěšný žalobce, který má právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které jsou podle okresního soudu tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 5 000 Kč, odměnou advokáta za řízení v jednom stupni ve výši 3 000 Kč (dle § 6, § 7 a § 9 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby), náhradou jeho hotových výdajů v rozsahu dvou režijních paušálů po 300 Kč (§ 11 odst. 1, § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) s tím, že jiné účelně vynaložené náklady řízení nezjistil.

2. Uvedené usnesení napadli žalovaní včasným odvoláním, které směřuje pouze proti výroku II. o nákladech řízení. Namítali, že přiznání náhrady nákladů řízení žalobci považují za nesprávné a neodůvodněné. Dopisem ze dne 29. 8. 2018 totiž vyzvali žalobce, aby si převzal movité věci nacházející se v garáži tak, aby tyto věci nemuseli opatrovat. Přestože byla výzva žalobci doručena, ten na ni výzvu nereagoval a vyčkal právě na to, až žalobci zpřístupní garáž, kterou jim nedůvodně odmítá předat. Žalobce se podle žalovaných domáhá ochrany držby práva zcela bez jakéhokoliv právního důvodu, jeho držba práva je nezákonná, není založena na žádném subjektivním právu žalobce. Žalovaní jsou jako vlastníci garáže zapsáni na příslušném listu vlastnictví, žalobce pouze obstruuje s předáním garáže, stejně tak jedná i v případě odstranění fotovoltaické elektrárny ze střechy. Také odmítl předat po nabytí vlastnického práva k domu tuto nemovitost (tuto předal až po opakovaných urgencích po 4 měsících, nicméně z nemovitosti odcizil i pevně spojené vybavení domu, které je součástí domu – umyvadlo, sprchový kout, kuchyňskou linku). Přiznání náhrady nákladů řízení považují žalovaní za nesprávné a nespravedlivé, neboť žalobce svým postupem pouze zneužívá různé právní instituty k tomu, aby znemožnil žalovaným úplné užívání nemovitostí.
3. Žalovaní po obdržení předmětného usnesení soudu garáž žalovanému sice předali, nicméně toto pouze za tím účelem, aby následně byli nuceni podat žalobu na vyklizení této garáže (pakliže tato nebude po vyklizení věci žalobcem předána dobrovolně). Podle žalovaných tak nelze hovořit o úspěchu žalobce ve věci ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. Navrhovali, aby odvolací soud změnil výrok usnesení II. tak, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.
4. Odvolací soud přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně pouze v rozsahu podaného odvolání, tedy ve výroku o nákladech řízení, když ve výroku I. nabylo již napadené usnesení právní moci (§ 206 odst. 3 o. s. ř.) a dospěl k následujícím závěrům.
5. Podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. platí, že účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přiznává soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.
6. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného usnesení, okresní soud přiznal náhradu nákladů řízení procesně úspěšnému žalobci. S tímto postupem odvolací soud souhlasí, neboť žalobě na ochranu držby okresní soud zcela vyhověl.
7. Podle § 150 o. s. ř. jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního setkání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.
8. S ohledem na námitku odvolatelů, že přiznání náhrady nákladů řízení je nespravedlivé, se odvolací soud zabýval tím, zda jsou zde mimořádné okolnosti, resp. důvody hodné zvláštního zřetele, svědčící pro nepřiznání této náhrady. V judikatuře Nejvyššího soudu se takovými důvody rozumí takové okolnosti, pro které by se jevilo v konkrétním případě nespravedlivým ukládat náhradu nákladů řízení tomu účastníku, který ve věci úspěch neměl, a zároveň by bylo možno spravedlivě požadovat na úspěšném účastníku, aby náklady vynaložené v souvislosti s řízením nesl ze svého. Při zkoumání, zda tu jsou důvody hodné zvláštního zřetele, soud přihlíží v první řadě k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků

řízení; je třeba přitom vzít na zřetel nejen poměry toho, kdo by měl hradit náklady řízení, ale je nutno také uvážit, jak by se takové rozhodnutí dotklo zejména majetkových poměrů oprávněného účastníka. Významné z hlediska aplikace tohoto ustanovení jsou také okolnosti, které vedly k soudnímu uplatnění nároku, postoj účastníků v průběhu řízení a další (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2014, sp. zn. 23 Cdo 3172/2013).

9. Pokud jde o majetkové, sociální, osobní, popř. další poměry žalovaných, tito k nim netvrdili ničeho, a proto se jimi odvolací nezabýval.
10. Významné by mohly být okolnosti, které vedly k soudnímu uplatnění nároku, avšak důvody pro aplikaci § 150 o. s. ř. odvolací soud neshledal. V daném případě ze spisu vyplývá, že v souvislosti s prodejem nemovitostí ve vlastnictví žalobce se dne 17. 4. 2018 zástupkyně žalobce dotazovala insolvenčního správce, co bylo předmětem kupní smlouvy, kterou uzavřel se žalovanými. Dne 24. 4. 2018 insolvenční správce sděluje, že jejím předmětem byl pozemek parc. č. [redacted] zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba – rodinná rekreace č. e. [redacted] obec [redacted] část [redacted] pozemek parc. č. [redacted] zastavěná plocha a nádvoří a pozemek parc. č. [redacted] řvaly travní porost, stavba garáže nebyla zapsána na listu vlastnictví dlužníka a nemohla být předmětem převodu. Dne 10. 9. 2018 zástupce žalovaných oznamuje zástupkyni žalobce, že došlo ke zpřístupnění garáže, neboť žalobce sám věci z garáže nevyklidil. Předžalobní výzvou ze dne 26. 9. 2018 zástupkyně žalobce poté vyzvala žalované, aby se zdrželi užívání předmětné garáže a aby uvedli vše do původního stavu, neboť i přesto, že si nechali zapsat uvedenou garáž jako součást pozemku parc. č. [redacted] do katastru nemovitostí, je jim známo, že uvedenou garáž na základě kupní smlouvy s insolvenčním správcem do vlastnictví nenabýli.
11. Ze skutkových okolností vyplývajících ze spisu je zřejmé, že žalovaní v rámci insolvenčního řízení uzavřeli kupní smlouvu, na jejímž základě nabyli vlastnické právo k nemovitostem. Soudu (včetně soudu prvního stupně) v tomto řízení s ohledem na § 178 o. s. ř. nepřísluší hodnotit, k jakým nemovitostem vlastnické právo nabyli a jaké věci zůstaly ve vlastnictví žalobce. Garáž, která je předmětem rušené držby, nebyla žalobcem vyklizena, neboť tento měl za to, že žalovaní vlastnické právo k ní nenabýli (tomu nasvědčuje sdělení insolvenčního správce). Žalovaní v září 2018 svémocně garáž vyklidili. Přestože, byli před podáním žaloby na ochranu držby vyzváni k uvedení v předešlý stav, učinili tak až po doručení napadeného usnesení. V odvolání následně uvedli, že budou nuceni podat žalobu na vyklizení.
12. Podle § 1003 o. z. není nikdo oprávněn držbu svémocně rušit. Kdo byl v držbě rušen, může se domáhat, aby se rušitel rušení zdržel a vše uvedl v předešlý stav.
13. Žalovaní tedy nebyli oprávněni stavbu garáže svémocně vyklidit a měli postupovat postupem upraveným zákonem, a to – jsou-li vlastníky, domáhat se ochrany svého vlastnického práva (§ 1040 odst. 1 o. z.). Pokud tak neučinili a postupovali tímto „neprocesním“ způsobem, musejí nést riziko svého jednání, včetně povinnosti k náhradě nákladů řízení. Tento závěr by nemusel platit např. za situace, pokud by žalovaní žalobu podali, soud by byl dlouhodobě nečinný. V takovém případě by bylo možno uvažovat, alespoň co do náhrady nákladů řízení, o výjimečné aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř. (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2015, sp. zn. 25 Cdo 1335/2013). To se však v daném případě ovšem nestalo.
14. Shrnutí – jestliže žalovaní svým jednáním zapříčinili podání žaloby na ochranu poslední pokojné držby, žalobce byl v tomto řízení úspěšný a ve prospěch žalovaných nesvědčí žádné mimořádné okolnosti pro nepřiznání náhrady nákladů podle § 150 o. s. ř. úspěšnému žalobci, okresní soud rozhodl – co do povinnosti k nahrazení nákladů řízení – správně.
15. Okresnímu soudu rovněž nelze vytknout, jestliže aplikoval ustanovení § 9 odst. 1 advokátního tarifu, neboť v tomto řízení nebylo postaveno najisto, zda stavba garáže je samostatnou věcí

nemovitou nebo součástí pozemku, na němž je postavena. Není tak na místě postupovat podle § 9 odst. 3, písm. a) a odst. 4, písm. b) advokátního tarifu.

16. Odvolací soud ovšem nepřehlédl, že okresní soud výši náhrady nákladů řízení stanovil ve výroku II. částkou 8 600 Kč, zatímco správná částka činí 9 356 Kč. Tu sice okresní soud uvedl v odůvodnění svého usnesení, avšak jinak odůvodnil nesprávnou částku uvedenou ve výroku (když v odůvodnění absentuje daň z přidané hodnoty). V částce 9 356 Kč je obsažena náhrada za zaplacený soudní poplatek 5 000 Kč, odměna advokátky žalobce ve výši 2 x 1 500 Kč dle § 9 odst. 1 advokátního tarifu a DPH ve výši 756 Kč, neboť zástupkyně žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty (zdroj: https://wwwinfo.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz).
17. Pokud jde o lhůtu k plnění, ačkoliv okresní soud tuto nijak neodůvodnil, odvolací soud má za to, že tato byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř. a nebyly splněny pro stanovení jiné lhůty k plnění.
18. S ohledem na shora uvedené odvolací soud nákladový výrok II. usnesení okresního soudu podle § 220 odst. 1, písm. a) o. s. ř., pokud jde o výši nákladů řízení tak, že náhrada činí 9 356 Kč; jinak tento výrok, co do základu, tj. stanovení povinnosti žalovaným 1. a 2. a lhůtu k plnění podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
19. Ve výroku II. usnesení rozhodl odvolací soud o náhradě nákladů odvolacího řízení v souladu s ustanovením § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení § 142 odst. 1 o. s. ř., když úspěšnému žalobci žádné náklady odvolacího řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné [§ 238 odst. 1, písm. h) o. s. ř.].

Ústí nad Labem 14. února 2019

JUDr. Jana Nováková v. r.
předsedkyně senátu